

دستورالعمل کشوری

"ارتقاء کمی و کیفی آموزش های هنگام و پس ازدواج"
در راستای برنامه همکاری مشترک بین دستگاهی

" بسم الله الرحمن الرحيم "

..من آیات ان خلق لكم من انفسكم ازواجاً لتسكنوا اليها و جعل بينكم مودةً و رحمةً ان في ذلك لآيات لقوم يتفكرون

"... و باز یکی از آیات (لطف) او آن است که برای شما از جنس خودتان جفتی بیافرید که در

کنار او آرامش یافته و با هم انس گیرید و میان شما رأفت و مهربانی برقرار فرمود. در این امر

نیز برای مردم بافکرت ادله‌ای

(از علم و حکمت حق) آشکار است. "سوره روم، آیه ۲۱

مقدمه

کتاب وحی الهی، ازدواج را امر مهم، محبوب و مقدس و بالاترین نعمت برای زن و مرد معرفی کرده است. این پیمان مقدس در صورتی که زوجین از علم و هنر روابط متعهدانه و سالم زناشویی برخوردار باشند، منجر به حفظ و ارتقاء سلامتی فرد، خانواده و در عین حال تداوم چرخه باروری خانواده و در نتیجه حفظ و ارتقای نسل های آتی می شود. از سال ۱۳۷۲ تاکنون وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی اقدام به برگزاری کلاس های آموزش هنگام ازدواج، در کشور نموده است. نگاه ویژه به اهمیت ارتقاء توانمندی زوجین در مدیریت زندگی زناشویی در همه ابعاد سلامتی، حقوقی و اخلاقی و همچنین با توجه به تغییرات گسترده اجتماعی- فرهنگی، لزوم اهمیت جدی به توسعه ارتقاء کمی و کیفی آموزش های هنگام و پس از ازدواج را می رساند.

مطابق با اسناد بالادستی، برنامه آموزش های هنگام ازدواج به صورت شش ساعته با رویکرد بین دستگاهی با همکاری شورای عالی انقلاب فرهنگی، نهاد مقام معظم رهبری دانشگاه ها، سازمان بهزیستی، قوه قضاییه و سازمان تبلیغات اسلامی در دانشگاه های علوم پزشکی کشور اجرا می شود. در حال حاضر، در کل کشور بیش از ۴۵۰ مرکز جامع خدمات سلامت مجهز به آزمایشگاه متولی اجرای این برنامه هستند. در صورت برنامه ریزی و پشتیبانی و به ویژه تامین مربیان با صلاحیت و ارائه خدمات با کیفیت آموزش و در ادامه مشاوره های تخصصی در صورت بروز مشکلات، انتظار می رود این برنامه تا حدودی در مدیریت کنترل و کاهش روند طلاق کشور موثر باشد.

متن پیام مقام معظم رهبری (ره) نشان از اهمیت این برنامه و اجرای با کیفیت آن است:

"...مشاوره های قبل از ازدواج و بعد از ازدواج چیز خوبی است؛ البته الان هم هست و معمول است- قبل از ازدواج می روند، مشاوره هایی می کنند و یک تعالیم و آموزشهایی به دختر و پسر جوان می دهند. منتها حالا معلوم می شود که یا فراگیر نیست یا اجباری نیست. باید تأکید بشود و تأیید بشود که این کار انجام بگیرد. الان مراکز هست؛ وزارت بهداشت مراکز دارد که می روند و آنجا آموزش هایی به دختر و پسر می دهند که کار مفیدی است، همان جا می شود به آن ها گفت که شما کار را این جا تمام شده ندانید و مراکز وجود دارد که بعد از ازدواج به اینها مراجعه بشود تا اگر مشکلی وجود داشت بروند حل کنند. این هم خوب است..." (۱۳۸۴)

بر همین اساس مبنای توسعه و ارتقاء کمی و کیفی آموزش های هنگام و پس از ازدواج، تامین و تثبیت مربیان ازدواج دارای صلاحیت می باشد. اصل مهم در اجرای این برنامه، تامین مربیان بین دستگاهی / مربیان سلامت ازدواج در آموزش و مشاوره ازدواج است به طوریکه آموزش و مشاوره ازدواج به زوجین توسط افراد دارای صلاحیت فنی، علمی و اخلاقی ارائه گردد و زوجین بر اساس محتوای باکیفیت و به روز، خدمات آموزش و مشاوره های لازم را در جهت بهبود کیفیت زندگی زناشویی دریافت نمایند. لذا انتظار می رود معاونت بهداشت دانشگاه های علوم پزشکی سراسر کشور مطابق با این دستور عمل، این برنامه را اجرا و نسبت به آن پایش مستمر و نظارت دقیق داشته باشد.

اهم قوانین و سیاست های پشتیبان

با استناد به قوانین و سیاست های زیر معاونت بهداشت دانشگاه و دستگاه های همکار ضروری است نسبت به اجرای برنامه آموزش هنگام و پس از ازدواج اقدام، رصد و گزارش نمایند

- اصل ده قانون اساسی؛
- سند چشم انداز جمهوری اسلامی ایران افق ۱۴۰۴؛
- قانون اجباری کردن آزمایشات : غربالگری تالاسمی: مصوبه هیئت وزیران مورخ ۱۳۷۶/۱/۱۰ و غربالگری ژنتیکی زمان ازدواج؛
- ماده ۷۵ قانون برنامه توسعه پنجساله ششم کشور؛
- بند ۵ سیاست های کلی برنامه چهارم توسعه جمهوری اسلامی ایران؛
- ماده ۱۱۲ قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی اجتماعی و فرهنگی؛
- ماده ۴۳ قانون برنامه پنجم توسعه اقتصادی اجتماعی و فرهنگی؛
- سیاست های تشکیل تحکیم و تعالی خانواده مصوب شورای عالی انقلاب فرهنگی سال ۱۳۸۴؛
- سیاست های کلی سلامت؛
- بند چهار سیاست های کلی جمعیت مورخ ۱۳۹۳/۲/۳۰
- " تحکیم بنیان خانواده با ا صلاح و تکمیل آموزش های عمومی درباره ا صالت خانواده و با تاکید بر آموزش مهارت های زندگی و ارتباطی و خدمات مشاوره ای بر مبنای فرهنگ و ارزش های اسلامی و ایرانی
- بند ده سیاست های کلی خانواده
- " ساماندهی نظام مشاوره ای و آموزش قبل حین و پس از تشکیل خانواده و تسهیل دسترسی ببه ان بر اساس مبانی اسلامی ایرانی "
- ماده ۸۰، ۱۰۲ و ۱۰۴ برنامه ششم توسعه
- مصوبه هیات دولت در مورد اجرای بین دستگاهی برنامه شش ساعته آموزش ازدواج و تعیین وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی به عنوان دستگاه مسئول (۸۴۴۴۰/ت/ ۵۵۶۸۱ ه مورخ ۱۳۹۷/۶/۲۷)
- تفاهم های شماره ۱۸۸۷۷۸ مورخ ۹۶/۱۱/۱۴ و ۲۸۷۶ مورخ ۱۳۹۸/۱/۱۵ فی مابین وزارت کشور و وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی با هدف کنترل و کاهش آسیب اجتماعی طلاق

فصل اول: کلیات برنامه همکاری مشترک بین دستگاهی آموزش های هنگام و پس از ازدواج

در راستای برنامه ی مصوب کلان کاهش آسیب های اجتماعی (طلاق) ، محور آموزش ازدواج به عنوان یکی از راهبردهای اساسی این برنامه به تصویب رسیده است. از این رو تمام دستگاه ها بسته به نقش و وظایف ابلاغ شده از سوی هیات دولت این مسئولیت دارند در جهت ترویج ازدواج و کاهش طلاق همکاری نمایند. وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی هم با توجه به فرصت های موجود به ویژه استقرار نظام مراقبت اولیه سلامت با هدف دسترسی همگانی و همچنین حضور الزامی زوجین در انجام آزمایشات ازدواج، این امکان وجود دارد زوجین برای اولین بار به طور رسمی آموزش های لازم را در جهت ارتقاء کیفیت زندگی زناشویی دریافت نمایند. این امر به ویژه در ترغیب زوجین به یادگیری و تمرین برای داشتن زندگی زناشویی خوشایند و پایدار بسیار حائز اهمیت است. از سوی دیگر تداوم آموزش ها در طول زندگی مشترک زوجین، می توان ازدواج پایدارتر را انتظار داشت.

فصل دوم : تعاریف

- **برنامه همکاری مشترک بین دستگاهی:** در راستای برنامه کلان کاهش آسیب های اجتماعی (طلاق)، برنامه آموزش هنگام و پس از ازدواج - همکاری مشترک بین دستگاهی با همکاری دبیرخانه شورای عالی انقلاب فرهنگی، وزارت کشور، نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه ها، سازمان بهزیستی، سازمان تبلیغات اسلامی، قوه قضاییه در قالب تفاهم نامه مورخ ۱۳۹۶/۴/۲۶ تصویب و در طی سال های ۹۸-۹۶ رسماً به دانشگاه های علوم پزشکی ابلاغ شده است.
- **برنامه آموزش هنگام ازدواج:** این برنامه با هدف ارتقای آگاهی زوجین در آستانه ازدواج اجرا می گردد و زوجین پس از انجام آزمایش ها و مشاوره ژنتیک در هنگام ازدواج و کسب دوره آموزشی شش ساعته، گواهی دائم را دریافت می نمایند.
- **زوجین در آستانه ازدواج:** زن و مرد های که جهت انجام عقد و ثبت ازدواج از طریق دفاتر ازدواج جهت دریافت خدمات سلامت و آموزش ازدواج به مراکز مجری معرفی می شوند و بعد از دریافت گواهی دائم، مجاز به دریافت سند ازدواج هستند.
- **خدمات سلامت ازدواج:** شامل خدماتی است که زوجین جهت ثبت و دریافت سند ازدواج ملزم هستند گواهی را در اختیار دفاتر ازدواج قرار دهند. این آزمایشات شامل: آزمایش خون (بررسی تالاسمی...) و آزمایش ادرار از نظر سوء مصرف مواد مخدر؛ مورفین، ترکیبات شیشه (آمفتامین - مت آمفتامین) می باشد. همچنین خدمات غربالگری ژنتیکی برای زوجین پرخطر و در صورت نیاز تزریق واکسن کزاز برای خانم ها صورت می گیرد.
- **دوره آموزش ازدواج شش ساعته:** این دوره شامل آموزش مباحث سلامت جنسی و باروری (۹۰ دقیقه)، اخلاق و احکام (۹۰ دقیقه)، روانشناسی (۹۰ دقیقه) و حقوق (۴۵ دقیقه) می باشد و مطابق با سر فصل های مصوب به زوجین در مراکز مجری ارائه می گردد.
- **مراکز مجری:** منظور مراکز جامع خدمات سلامت است که در ساختار شبکه بهداشتی درمانی کشور ، خدمات جامع مراقبت اولیه سلامت در این مراکز ارایه می گردد و مجری برنامه آموزش های هنگام و پس از ازدواج می باشند.

- **گواهی دائم / موقت:** گواهی دائم برای زوجینی صادر می شود که در دوره شش ساعته آموزش ازدواج شرکت نموده و واجد شرایط برای دریافت سند ازدواج می باشند. " موضوع ابلاغ شده طی نامه شماره ۳۰۰/۹۸۶ مورخ ۱۳۹۸/۴/۲" در صورت عدم تکمیل این دوره، گواهی موقت جهت انجام عقد به زوجین ارائه می گردد.
- **آموزش های پس از ازدواج:** برنامه آموزش تکمیلی در دوران عقد و ۵ سال اول زندگی مشترک می باشد و گروه هدف شامل زوجینی هستند که گواهی دائم را دریافت نموده اند و نیاز به دریافت آموزش های تکمیلی دارند.
- **کمیته کشوری:** مطابق با شیوه نامه کشوری مورخ ۱۳۹۸/۴/۲ طی نامه شماره ۳۰۰/۹۸۶ ابلاغ شده توسط معاون محترم بهداشت کمیته ی کشوری آموزش های ازدواج متشکل از اعضای بین دستگاهی هستند. اعضای این کمیته شامل نمایندگان تام الاختیار از دبیرخانه شورای عالی انقلاب فرهنگی، سازمان امور اجتماعی وزارت کشور، معاونت فرهنگی سیاسی نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه ها، معاونت مشاوره و امور روانشناختی سازمان بهزیستی، معاونت پژوهشی و آموزشی سازمان تبلیغات اسلامی، معاونت پیشگیری های اجتماعی و فرهنگی قوه قضاییه می باشند. مدیرکل دفتر سلامت جمعیت خانواده و مدارس به عنوان دبیر اجرایی این کمیته و رئیس و کارشناسان اداره باروری سالم اعضای این دبیرخانه می باشند. این کمیته ، برنامه ریزی، نظارت و ارزیابی مستمر بر حسن اجرای برنامه را به عهده دارد.
- **کمیته استانی:** اعضای کمیته استانی آموزش های ازدواج به استناد شیوه نامه کشوری فوق الذکر متشکل از نمایندگان تام الاختیار: استانداری/ فرمانداری ؛ نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه ؛ اداره کل دادگستری ؛ اداره کل بهزیستی ؛ اداره کل تبلیغات اسلامی می باشند. معاون بهداشت دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی دانشگاه / دانشکده به عنوان رئیس کمیته اجرایی و رئیس گروه بهداشت خانواده و کارشناسان باروری سالم دانشگاه/ دانشکده دبیر و اعضای کمیته اجرایی می باشند. این کمیته وظایف برنامه ریزی، ایجاد هماهنگی بین بخشی، پیگیری و هماهنگی، مدیریت و سامان دهی مربیان بین دستگاهی و نظارت مستمر بر برنامه مطابق با شیوه نامه کشوری را به عهده دارد.
- **مربیان بین دستگاهی ازدواج:** در سه حوزه اخلاق و احکام خانواده، حقوق خانواده، مشاوره و روان شناسی خانواده با همکاری کمیته استانی توسط نهاد نمایندگی رهبری در دانشگاه ها انتخاب و پس از تأیید صلاحیت و هماهنگی با حراست دانشگاه، به مراکز مجری مورد نظر معرفی می گردند.
- **مربیان (سلامت) ازدواج:** بر اساس نامه شماره ۳۰۸/۱۵۰۰ مورخ ۱۳۹۱/۲/۹ مربیانی که دارای مدرک (پزشکی عمومی برای مربی مرد) و برای مربی زن دارای مدرک پزشک عمومی یا ماما (نامه شماره ۳۰۲/۶۱۷۲ مورخ ۹۱/۵/۲) بوده و در دوره های نظری و عملی آموزش ازدواج شرکت نموده و مهارت لازم را کسب نموده اند.
- **سر فصل مصوب:** سر فصل های مصوب آموزش های هنگام ازدواج به ترتیب شامل: **سلامت باروری و جنسی:** جمعیت، باروری، اهمیت اصول و استانداردهای آموزش ازدواج، سلامت جنسی، سلامت باروری و فرزند آوری؛ **اخلاق و احکام:** ارزش و فضیلت ازدواج، مهارت های اخلاقی دوران عقد و نامزدی، مهارت های اخلاقی در روابط با خانواده همسر ، موازین و مهارت های اخلاقی در تحکیم خانواده ، تقلید، روابط زناشویی ، احکام آن. **حقوق:** ثبت ازدواج ، شروط ضمن عقد، حقوق و تکالیف مشترک زوجین، حقوق اختصاصی مرد، حقوق اختصاصی زن. **روانشناسی:** مهارت های ارتباطی ؛ ویژگی اشخاص دارای روابط موفق، مؤلفه های ارتباط موثر، برخی از عوامل بازدارنده ارتباط موثر ، مهارت مدیریت هیجان خشم، گام های موثر مهار آن، مهارت حل مساله، اهمیت یادگیری حل مساله، فرآیند مقابله می باشد.

فصل سوم: اجرای هماهنگ و با کیفیت برنامه همکاری مشترک بین دستگاهی آموزش ازدواج

ماده ۱: مطابق با شیوه نامه کشوری ابلاغ شده به دانشگاه ها مورخ ۱۳۹۸/۴/۲ طی نامه شماره ۳۰۰/۹۸۶ معاونت بهداشت دانشگاه به عنوان مسئول برنامه همکاری مشترک بین دستگاهی، نسبت به تشکیل کمیته استانی اقدام نموده و برنامه را هر سه ماه رصد نماید.

ماده ۲: کمیته استانی در دستیابی به پوشش ۱۰۰ درصد زوجین در دریافت آموزش شش ساعته ازدواج با همکاری دستگاه ها برنامه ریزی نماید.

ماده ۳: همکاری دفاتر ازدواج در معرفی و توجیه زوجین در اجرای دو روزه آموزش ها توسط کمیته استانی با همکاری دستگاه قضایی جلب شود.

ماده ۴: نمایندگان نهاد مقام معظم رهبری دانشگاه ها نسبت به تامین و معرفی مربیان بین دستگاهی ازدواج و تکمیل بانک اطلاعاتی این مربیان همکاری نموده و در کمیته استانی مشارکت فعال داشته باشند.

ماده ۵: روسای شبکه بهداشت و درمان و همچنین روسای مراکز مجری مطابق با فرایندهای های ابلاغ شده " دوروزه " برنامه را اجرا نمایند

ماده ۶: فضای فیزیکی مناسب و استاندارد با توجه به ارتقاء کمی و کیفی برنامه آموزش های ازدواج در اختیار زوجین قرار گیرد.

ماده ۷: دانشگاه با هماهنگی دستگاه های متناظر و مسئول، زوجین پرخطر را جهت آموزش و مشاوره بیشتر به مراکز تخصصی زیربط ارجاع خواهند داد. بر همین اساس هیچ یک از مربیان بین دستگاهی مجاز نیستند در هنگام آموزش به زوجین، مراکز خصوصی دیگر را تبلیغ نمایند.

ماده ۸: مربیان ازدواج بین دستگاهی که دوره های آموزشی را گذرانده اند مجاز هستند در این برنامه مشارکت نمایند.

ماده ۹: دستگاه های همکار و نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری، میبایست مربیان بین دستگاهی در رعایت انتقال مطالب مطابق با سرفصل مصوب توجیه نمایند.

ماده ۱۰: صدور سند ازدواج توسط دفاتر رسمی ثبت ازدواج صرفاً از طریق گواهی دائم امکان پذیر است و کمیته استانی این ماده را می بایست رصد نماید.

ماده ۱۱: دانشگاه ها و دستگاه هایی که تجارب و طرح هایی در خصوص برنامه آموزش ازدواج دارند لازم است برنامه شش ساعته آموزش ازدواج مطابق با تفاهم نامه ۲۸۷۶ مورخ ۱۳۹۸/۱/۱۵ و شیوه نامه کشوری اجرا نموده و در صورت اثربخش بودن برنامه های آموزش بعد از ازدواج در معاونت بهداشت لازم است با هماهنگی ستاد نسبت به تداوم آن اقدام نمایند. در مورد تجارب دیگر دستگاه ها بعد از ارائه گزارش طرح در کمیته استانی، گزارش مربوطه جهت تصمیم گیری نهایی به کمیته کشوری ارسال و مطابق با مصوبه این کمیته اقدام نمایند.

ماده ۱۲: عملکرد کلی مربیان بین دستگاهی می بایست در مرکز مجری رصد و گزارش گردد.

ماده ۱۳: با توجه به عملکرد مربیان بین دستگاهی، نسبت به عقد قرارداد و پرداخت به موقع مربیان اقدام گردد.

ماده ۱۴: کمیته استانی بر اساس گزارشات درون و برون بخشی پایش و نظارت برنامه نسبت به اصلاح برنامه اقدام نماید.

فصل چهارم: سازمان دهی و وظایف مربیان سلامت ازدواج

- ماده ۱۵:** پست های استخدامی مربیان سلامت ازدواج در مرکز مجری (دو پست برای هر شهرستان) تثبیت گردد.
- ماده ۱۶:** پست های استخدامی صرفا به آقایان با مدرک دکترای حرفه ای پزشک عمومی برای ارائه خدمات آموزش و مشاوره سلامت جنسی آقایان و برای بانوان با مدرک دکترای حرفه ای پزشک عمومی و مدرک کارشناسی / کارشناسی ارشد مامایی برای ارائه خدمات آموزش و مشاوره سلات جنسی زنان تخصیص یابد.
- ماده ۱۷:** صرفا مربیان سلامت ازدواج که در دوره های ارتقاء توانمندی (نظری/ عملی) گذرانده اند مجاز هستند این خدمت را به زوجین ارائه نمایند. بر همین اساس از جابجایی مربیان و استفاده از مربیانی که در این دوره ها شرکت نموده اند، خودداری شود.
- ماده ۱۸:** همه مربیان ضروری است سالانه در برنامه ی بازآموزی کشوری آموزش ازدواج شرکت نمایند.
- ماده ۱۹:** تمام مربیان ملزم هستند مطابق با بسته ی مصوب آموزش ازدواج (سلامت باروری و جنسی)- ویژه مربیان ، به زوجین آموزش دهند و نسبت به انتقال درست اطلاعات به زوجین اطمینان حاصل گردد.
- ماده ۲۰:** ضروری است معاونت بهداشت دانشگاه نسبت به بررسی گزارشات پایش عملکرد مربیان سلامت ازدواج و همچنین اصلاح آن (هر سه ماه) اقدام نمایند.
- ماده ۲۱:** دانشگاه در ارزیابی عملکرد مربیان سلامت ازدواج نسبت به محاسبه ساعات حضور دوره های آموزشی و بازآموزی اقدام نماید.
- ماده ۲۲:** افراد علاقه مند در حوزه بهداشت و آموزش می توانند در قالب فراخوان با دانشگاه همکاری نموده و نقش مربی و ارزیاب را با توجه به عملکرد و کسب دوره های آموزشی ایفا نمایند.
- ماده ۲۳:** مربیان سلامت ازدواج با عملکرد خوب می توانند به عنوان مربی ارشد، مربی منطقه و ارزیاب برنامه در سطح دانشگاه و کشوری فعالیت نمایند.

فصل پنجم: پشتیبانی برنامه

- ماده ۲۴:** اعتبارات مورد نیاز برنامه از اعتبارات ارتقاء سلامت باروری و فرزندآوری ۱۶۰۱۰۰۵۰۱۲ تخصیص سیاست های جمعیت دفتر سلامت جمعیت خانواده و مدارس تامین می گردد و هزینه کرد این اعتبار به ویژه تامین و پرداخت به موقع مربیان حائز اهمیت است.
- ماده ۲۵:** دو فضای جداگانه برای آموزش همزمان و جداگانه خانم ها و آقایان برای آموزش های سلامت زناشویی و جنسی (کلاس بهداشت و سلامت) و ترجیحا برای کلاس های روان شناسی، اخلاق و احکام و حقوق زوجین تامین گردد.
- ماده ۲۶:** کلاس های اختصاص یافته به این آموزش باید از نظر (نور و انتقال صدا، سیستم گرمایش و سرمایش مناسب، درب و پنجره سقف و کف سالم، نظافت و ...) استاندارد باشند.
- ماده ۲۷:** در مرکز مجری ، اتاق ویژه مشاوره برای زوجینی که نیاز به آموزش تکمیلی دارند تامین گردد
- ماده ۲۸:** عقد قرارداد جهت پرداخت حق الزحمه مربیان از طریق خدمات قراردادی اشخاص صورت می پذیرد. (این قرارداد می تواند از طریق نهادهای وابسته به دانشگاه مثل جهاد دانشگاه، شرکت هایی که جهت پرداخت حق الزحمه مراقبین سلامت همکاری دارند و یا برای خدمات معین می توانند با دانشگاه قرارداد ببندند، منعقد گردد.)
- ماده ۲۹:** پرداخت حق الزحمه مربیان پس از بررسی عملکرد مربیان صورت پذیرد.

فصل ششم: فرایندها و نحوه ارائه خدمات آموزش ازدواج

ماده ۳۰: با استناد به نامه شماره ۹۷/۳۸۶ مورخ ۱۳۹۷/۵/۱۳ ریاست کانون سردفترداران ازدواج و طلاق کشور و نامه شماره ۹۰۰۰/۸۰۰/۱۲۷۰ مورخ ۱۳۹۸/۲/۹ معاونت اجتماعی پیشگیری از وقوع جرم قوه قضاییه لازم است زوجین از مدت زمان لازم جهت تخصیص "روز" به این امر مطلع گردیده و فرم گواهی انجام آزمایش و خدمات سلامت هنگام ازدواج را دریافت و با اطلاع از آدرس مراکز مجری به مرکز مورد نظر مراجعه نمایند.

ماده ۳۱: مسئولیت حسن اجرای فرآیند آموزش و خدمات سلامت ازدواج و اجرای آن در دو روز بر عهده رئیس مرکز مجری می باشد.

ماده ۳۲: تمام زوجین با معرفی نامه دفاتر ازدواج، جهت انجام آزمایش ازدواج به آزمایشگاه مراجعه نمایند

ماده ۳۳: ضروری است همه زوجین از نتیجه آزمایشات ازدواج مطلع شوند و طبق پروتکل واحد مربوطه اقدام لازم صورت پذیرد.

ماده ۳۴: در صورت طبیعی بودن اندکس های خونی آقا و خانم و عدم ابتلا به تالاسمی، زوجین برای کلاس آموزش ازدواج معرفی شوند.

ماده ۳۵: با استناد به بند ۱-۳-۳ مفاد برنامه همکاری مشترک بین دستگاهی آموزش هنگام و پس از ازدواج، صدور گواهی دائم به زوجین منوط به گذراندن دوره شش ساعته آموزش ازدواج می باشند.

تبصره یک: در موارد استثنایی که به دلیل عدم حضور یکی از مربیان و یا دلایل موجه زوجین، امکان حضور آنان در هر یک از مباحث احکام، حقوق و روان شناسی وجود نداشته باشد، در صورتی که زوجین، یکی از مباحث یا مبحث سلامت جنسی و باروری را گذرانده باشند، می توانند با اخذ گواهی موقت جهت ثبت رسمی ازدواج خود اقدام نمایند.

ماده ۳۶: تمام محتوای آموزشی مصوب ویژه زوجین به طور رایگان توزیع شود. از توزیع دیگر منابع آموزشی الکترونیک و چاپی غیر مصوب خودداری شود.

ماده ۳۷: مربیان می بایست برای هر مبحث مطابق با سرفصل مصوب، زوجین را آموزش دهند.

فصل هفتم: ثبت اطلاعات، پایش و نظارت بر برنامه

ماده ۳۸: تمام اطلاعات خدمات سلامت و آموزش ازدواج در سامانه ثبت الکترونیک سپاس، سینا، ناب و سیب ثبت شود. به گونه ای که گزارش ها و شاخص های آن قابل احصاء باشد این اطلاعات مبنای توسعه برنامه های آموزش تکمیلی و سلامت جنسی خانواده می باشد. لذا درج اطلاعات درست زوجین و قابل احصاء با توجه به حساسیت برنامه حائز اهمیت است.

ماده ۳۹: مطابق با نمونه فرم های مصوب پایش و نظارت ارسالی به شماره نامه ۳۰۲/۱۲۵۹۱ د مورخ ۱۳۹۸/۷/۲۸ در مورد برنامه آموزش هنگام ازدواج، اطلاعات مربوطه تکمیل شود.

ماده ۴۰: مراکز مجری نسبت به ارائه گزارش فهرست مربیان، عملکرد مربیان، پرداخت، تعداد زوجین آموزش دیده، جهت پایش برنامه به کمیته استانی ارسال و مداخلات لازم پیش بینی و اجرا گردد. در نهایت نتایج، تحلیل و گزارشات نهایی هر شش ماه به کمیته کشوری ارسال گردد.

ماده ۴۱: صرفاً معاونت بهداشت دانشگاه به عنوان مسئول برنامه می تواند نسبت به گزارش گیری از شهرستان و مراکز مجری اقدام نماید. در صورت درخواست دستگاه ها، استانداری و... لازم است این درخواست در کمیته استانی مطرح و با توجه به نقش دستگاه از سوی کمیته گزارش ارائه گردد.

ماده ۴۲: در صورت درخواست نمایندگان دستگاه همکار در سطح استانی و کشوری جهت پایش برنامه و عملکرد مربیان، ضروری است این درخواست در کمیته استانی مطرح و نسبت به بازدید از مراکز مجری اقدام نمایند. گزارش بازدیدها می بایست در کمیته استانی مطرح و مداخلات مورد نیاز برای رفع مشکلات اجرایی ارائه گردد و نتیجه نهایی به کمیته کشوری ارسال شود.

این دستورالعمل در هفت فصل و چهل و دو ماده و یک تبصره از تاریخ ابلاغ لازم الاجرا می باشد.